

Житие на света преподбномъченица Анастасия Римлянка

В третия век някои християнки от Рим в желанието си напълно да се посветят на Бога се свързали помежду си и заедно се заселили на едно място, недалече от града. Образували девическа обител. Избрали си за ръководителка в духовния живот една стара мъдра жена на име София, известна с високото си благочестие. Под нейното ръководство водили строг живот, предадени на молитва и труд. Отказали се от брак, тия девственички образували нещо като монашеска община.

При София се възпитавала девойка на име Анастасия, която на тригодишна възраст останала без родители. София била за нея като втора майка. Грижелата се за възпитанието и образованието ѝ. Научила я на християнските истини, на евангелските добродетели.

Анастасия станала на 20 години. ПлаVELа силно впечатление със своята чудна красота. Била кротка, трудолюбива, винаги молитвено и благоговейно настроена.

Млади знатни римски граждани я искали за съпруга. Но тя отхвърляла предложенията им. Решила да се посвети изцяло на Бога.

В това време император Деций започнал жестоко да гони християните. Фанатизирани езичници донесли на римския управител, че в обителта въвн от града живее необикновено красива девойка, която вярва в Разпнатия и не уважава боговете. Управителят пратил войници да я доведат при него.

Войниците дошли до тая обител. Изплашени, девиците се разбягали. София задържала Анастасия. Казала ѝ:

- Не се бой, мое дете! Настана времето за твоя подвиг.

След това София излязла при войниците и ги запитала кого търсят. Те отговорили, че по заповед на управителя са дошли за Анастасия. София ги помолила да почакаат два часа, докато нагизди девойката. Войниците се съгласили, като мислили, че тя през това време ще се заеме да труфи девойката с богати накити.

София завела девойката в църква. Спряла я пред олтаря и започнала със сълзи да я увещава да пази твърдо светата вяра.

- Мое мило дете – казала ѝ тя, - дойде време да проявиш любовта си към Господа. Чрез наложените ти страдания трябва да покажеш, че си достойна за Господа. Любезна моя дъще, не скланяй на прелъстителните думи, не позволявай да те измамат със земно богатство и слава. Чака те друг венец. Иди в чертога на Небесния Жених с веселие. Иди обагрена с кръв, украсена със страдание, като със сватбарска дреха. Моля те, помни думите ми. Помни любовта и грижите, които съм имала към тебе. Денем и нощем съм се молила, за да можеш със сърце и душа да бъдеш с Господа. Какво ли нещастие ще бъде за мене, ако не се проявиш като истинска християнка! А каква ли радост ще е за мен, ако чуя, че твърдо си опазила вярата! Не жали своята тленна красота, дъще, не се плаши от смъртта! Страх да нямаш от мъченията! Когато те заплашват с мъчения, казвай – от вашите заплахи не се боя, защото Бог е с мене! Когато поискат да те убият, не се плаши от ония, които убиват тялото, а душата не могат да погубят. Ще те предадат на мъчения. А ти се радвай, че страдаш за Христа. Той няма да те остави! Той ще бъде невидимо с тебе – ще облекчава страданията ти. Ти ще плачеш – Той ще те утеши. Ти ще изнемогваш – Той ще те покрепя. Ти ще паднеш от рани – Той ще те повдигне. Ти ще се изпълваш със скръб – Той ще услажда сърцето ти. Ще даде утеха на душата ти и не ще отстъпи от тебе, докато не те вземе от ръцете на мъчителите, докато не те върне в Своя небесен чертог и не те увенчае с неповяхващ венец в присъствието на всички ангели.

- Готово е сърцето ми да страда за Христа – казала Анастасия. – Всякога съм желала да положа живота си за свидетелство на моята любов към Господа. И сега с радост ще се явя пред мъчителя, за да изповядам вярата си. Не бой се за мене, майко моя! Аз вярвам, че Господ ще ме укрепи. А ти продължавай да се молиш за мене, та Бог да не ме остави!

Войниците почнали да стават нетърпеливи. Тръгнали из обителта да я търсят. Разгневихи се, като видели, че Анастасия не се облича в дрехи с богати накити, а се моли в храма с престарялата София. Хванали я, оковали я във вериги и я отвели при управителя на Рим.

Управителят останал изумен от красотата на девойката, от нейния смирен и кротък вид.

- От какъв род си, от каква вяра си и как е името ти? – запитал я той.

- Аз съм дъщеря на римски гражданин, възпитана съм в християнско благочестие, името ми е Анастасия – отговорила девойката с тих глас.

- Това име Анастасия не е известно в Рим. Що значи то? – запитал пак управителят.

- То значи възкресение – отвърнала Анастасия.- Господ ме възкреси, за да ти говоря правдата и да надделея над сатаната, който ти внушава зло.

- Не ме ядосвай! – повишил гласа си управителят. – Аз те желая и не желая твоята гибел. Затова послушай моя добър съвет. Защо си се прелъстила от християнското учение? Ти погубваш младостта си, като се лишаваш доброволно от радостите и насладите, които ни даруват боговете. Защо живееш в неизвестност и самота? Защо скриваш една красота, на която биха се радвали князете? Каква полза за тебе да отиваш на страдания и смърт за името на Разпнатия? Не е ли по-добре да се поклониш на нашите богове и да си избереш за мъж някой знатен и богат млад човек, за да се радваш на деца, да живееш в слава сред добри хора, да имаш сребро и злато? Дойди, поклони се на боговете! Те са ни дарували живот за веселие. Ти ще живееш с нас на почит и в щастие!

Анастасия изслушала тия думи с очи, насочени към земята. Когато управителят престанал да говори, тя дигнала очите си нагоре, след това го погледнала спокойно и каза:

- Мой годеник и мое богатство, живот и веселие е Господ Иисус Христос. Със своите думи ти не ще ме отвърнеш от Него, няма да ме прелъстиш, както някога змията прелъстила Ева, нито пък ще ме отлъчиш от моя Бог чрез страх от мъчения. Ако е възможно, аз бих желала не един път, а сто пъти да приема смърт за името на Христа!

Управителят се озверил. Веднага наредил да бъдат и мъчат девойката. Тя пеела стихове от псалмите и повтаряла:

- Господи, мое прибежище и мой застъпник, не отстъпвай от мене! Изнемогва в болки душата ми. Страдам заради Тебе. Благоволи към мене, Твоята негодна служителка. Да Ти бъде приятно проливането на моята кръв. Да не бъде отхвърлена от лика на светите мъченици!

В тълпата се намирал един християнин на име Кирил. Той подал два пъти вода на изнемогващата мъченица. Затова бил наказан със смърт. Мъченията на Анастасия стигнали до такава жестокост, че дори народът, който бил привикнал на такива жрелища, с ужас започнал да укорява управителя.

Осакатеното тяло на светата девица било обезглавено и хвърлено във от града.

Ангел се явил на София и ѝ разказал за станалото. Бързо тя отишла на мястото, където било простряно тялото на мъченицата. С радостни сълзи го целунала. Благодарила с облекчение на своята мила дъщеря, загдето изпълнила нейния съвет и до последно издихание изповядвала вярата си в Христа.

С духовните си очи тя съзерцавала, жива и блажена в Бога, светата мъченица и ѝ говорела:

- Не даром съм се трудила. Ти се яви пред Небесния Жених в брачната дреха на невинността, украсена с кръв, пролята за Господа. Сега те моля – бъде твърдина на моята старост и се моли за мене. Когато бъде угодно на Бога да тури край на моя земен живот, моли Господ да прости греховете ми!

Престарялата София не е имала сили да погребее светото тяло. Тя само плачела над него.

Дошли отнякъде двама християни. Те споделили скръбта и молитвите на старицата и благоговейно погребали тялото на света Анастасия Римлянка.

© *Жития на светиите*. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).